

Ög 214. Egeby knekttorp, Västerlösa sn.

Pl. 118.

Litteratur: Anton Ridderstad, Östergötlands historia I (1914), s. 94; B. Cnattingius, Drag ur vägarnas historia i Östergötland, i: Östergötlands vägbok (1944), s. 14, Rapport till Riksantikvarieämbetet ^{15/12} 1947, dnr 5569/47 (ATA); A. Nordén, Rapport till Riksantikvarien sept. 1946, dnr 4022/46 (ATA); G. Olson, Rapport till Riksantikvarieämbetet ^{18/12} 1946, dnr 5593/46 och 5622/46 (ATA); H. Hjalmarsson, Västerlösa socken, i: Sveriges bebyggelse, Östergötlands län II (1947), s. 840.

Äldre avbildningar: E. Brate, Foton (ATA); G. Olson, Foto dnr 5622/46 (ATA).

Runstenen, som nu står vid landsvägskanten i det forna knekttorpets trädgårdshäck, har ursprungligen stått i »Westerlösa äng» (Peringskiöld), anges senare befinna sig på »Linds ägor» (Liljegren) och slutligen ha rests vid Egeby knekttorp, numera Egebylund, detta enligt den av Brate anförda utredningen. Vid min undersökning sommaren 1946 bekräftade en gammal man, hr Abrahamsson, som varit närvarande, då stenen restes vid knekttorpet på 1880-talet, att den förut hade stått »på Linds ägor ett par hundra meter längre bort», men han visste detta endast genom hörsägnen, tydligen desamma som P. A. Säve antecknade 1861. Knekttorpet är emellertid uttaget ur den s.k. Västerlösa äng, som utbreder sig på ett betydande område norr om landsvägen, och det kan måhända vara befogat att ifrågasätta, om icke uppgifterna »Westerlösa äng» och »Linds ägor» avse samma sak. Grängsgången mellan Linds och Egeby ägor markeras av en bäck, och då nu stenen omtalar den man, som gjort en bro, blir det frestande att med Brate anta, att stenen från början stått rest vid denna bro ena ände. Då jag vid min undersökning måste lyfta stenen, som sjunkit ned i den lösa dikeskanten och var nära att falla, märkte jag, att blocket är ganska tungt, då rotänden är stor. Det må vara tillåtet att betvivla, att bönder utan tvingande skäl släpa iväg med ett så tungt stenblock till olika uppställningsplatser i bygden. För egen del räknar jag helst med, att runstenen från början uppställt nära intill en landsvägsbro mellan Linds marker och Västerlösa äng.

Inskrift (kompletterad efter B 901):⁶⁹

ulf · risti · stin · [þesi · ifti]R : ufak · faþur · sin · auk · bru þisi · karþi ·

5 10 15 20 25 30 35 40 45

»Ulv reste denna sten efter Ofeg, sin fader, och gjorde denna bro.»

Till läsningen: Inskrift och ornament äro i allmänhet dåligt bevarade. I 4 r överdriver dock Brate svårigheten att återfinna bst. Den fördjupning efter 25 k, Brate talar om, är otvetydigt naturlig. Brate synes mig överdriva oläsligheten hos partiet med faþur, men det stora avståndet mellan fa och þur är alltjämt oförklarad. Ornamentet, som avslutar slingan nedtill, är ställvis mycket svårt att urskilja men torde vara i stort sett riktigare återgivet hos Brate än i B 901.

Plansch 118b. Ög 214. Egeby knekttorp, Västerlösa sn. Foto Nordén 1946. [Jansson skriver 1947: Duger]

⁶⁹ Jansson skriver i PM 1947: R[uninskr.] och ö[vers.], utgår.

Detta dokument ingår i en digital utgåva av Arthur Nordéns supplement till Erik Brates Östergötlands runinskrifter. Manuset avslutades 1947 och var tänkt att tryckas 1948. Utgåvan publiceras fritt tillgänglig på Internet.

Texten innehåller inte nyare litteraturreferenser än 1947 och tar ingen hänsyn till modern runforskning och måste därför användas med stora reservationer. Arbetet med utgåvan avslutades 2024-12-31.